

na masan pecauwan(drayil) a aljak avelaqlauqut

ta sicuayan izua i qinaljan, uzai a madrusa a maraljak a nakemaizua. a kama namevulunganga. ljuua, kamayan a ljemita tu qadaw a sema kavavuan. sa zemangazangal a karakuda; azua aljak a 'uqaljaj. namaqacuvucuvunganga, natarivak sa napuqizing. lja'ua, ljemita tu qadaw. nu anema sengsengan. nekanu ita, a 'inatjengelayan a masengseng. mavan a 'ivangavang sa'amaya. qaw sa namicaucauan a keman tua ini samuljan navuluvulunganga kama. a ini kavecengel a vaqu a vurasi.

qaw, azua aljak, ruvaik a sema tua kasusu a 'ivala, sa nupacunan a 'inaqaziman, 'itjuvarungen a malap sa kani. si'anasamalji nua zuma caucau. nagemalemegem a kakudan ayaya.

azua kama, mapuvarung tuazua aljak. uri kemudanga nuvililj aya kinemenem. sa sinisan liaw a temulu ta aljak tu 'iumalj. lja'ua, ini'a maumalj. azua kama nekanga siumalj ta aljak. pavililjanga, sa uri 'itezeng ta varung tu papacay ta aljak.

uzai a ita qadaw, kacuin na kama a azua aljak a sema cemecemel a 'ivangavang. sa kacui a ljevavaw tua cunuq. qaw sa nazemangal a pasemalaw ta aljak tu " nua 'ukudain sun a temulu ini su'ilangeda sa

naljemita tu qadaw semengsengan tua nakuyakuya. namasuarungang a'en. tucu, uri sizurung sun a tjemani ta cunuq! " ayain. sa uri semalima a zemurung tua aljak. manu qecengen a kama sa qivu tu " maya nan, nacuayang a'en a kemeljang tu uri namayatucu a 'useljavakan, yadri tu supasalima, mintjuljuk a'en a macidjilj " aya. sa mintjuljuk a sema tua cunuq i teku.

manu sekelay tua ricing na kasiw. qaw sa pasavavaw a magarang tu " tjajja masudraman a'en ta vasa a keman. a zumanga, a vaqu, ljumay, vurasi, 'u 'inatjenglayan a keman. nu tjai vililj, muri 'ukanen sa 'upuljati a keman a nusinikavecengel i kavavuan " aya. sa " puraq " aya, sa maulawanga ini'a makeljan tu sema inu.masituazuanga, sa nequt a mapacunanga pecauan/drail. aicua qemuziquzip, mavan a san cemakaw a keman ta tja'inipacayan a karakuda a temalem a 'ikavengel tua tjalami i kavavuan.

懶惰兒子變猴子

從前有父子兩人。父親已年老，仍每天去旱田幹活；年輕的兒子每天在家裡游手好閒，吃著年邁的父親準備的小米、芋頭。又常到朋友家遊蕩，看到什麼就拿來吃。

父親很憂慮兒子，三番五次訓導兒子，但都沒用。父親實在改變不了兒子。一天，父親把兒子約到高崖上，說：「你總不聽勸，每天做壞事，我已經絕望了。」說著就要推他。這時兒子說：「等一下！我早就料到了這一天，不用您來，我自己下去。」

他卡在樹枝上咒罵：「我最討厭芋頭，但小米、俾子和甘薯我都喜歡吃，以後我要把你們田裡種的糧食都吃光光。」罵完之後叫了一聲「pu raq！」就跑掉了。

從此以後就有了猴子，好吃懶做又不勞而獲，恣意偷拿辛苦種下的莊稼吃。

tagilj a siniputequng na venan

ta sicuayan, mareqali aravac a lutjuk 'atua venan. tuazua neka tequng na venan, sa naputequng a lutjuk tu buulabulay.

izua ita a qadaw, 'iljavaranan ti lutjuk na venan tu “ aqu bulay aravac a sutequng? nanguaq a 'u'isedjamen a palaamu. ” patevela a lutjuk tu “ 'eng! nanguaq dri! ” aya. ini'a kinemnem a pivarung pulja'ui, sa su'alapi a tequng nimadju sa pasedjaman ti venan. gaugaven ni venan a tequng, qaw sa sipadjekec piqulu. sa 'ikai tu “ tucu, 'usitjarudrungan a tequng sa 'uljezayai pasaqayaw a gade, 'uqayamen tu 'inasedjaljep? manu ini. ljizavuanga a masimaza. ” aya. manu “ pedrek ” aya mituluq a sema gade sa 'aulawanga.

kemaljava ti lutjuk tjai venan. sa kinemnem tu “ tjara uri palaamu sa cekel. ” lja'ua, kemaljava kemaljava, ini'a mapacun a ti venan tu mangtjez a cemikel. qaw masizangal a quriaw tu “ ooyi! pangtjezu a kirimu! ” aya.

lja'ua, ini tevela a venan. qadjaw tu i sema inuanga? patjuvililj, ini anan a cikel.

qaw sikeljanganga ni lutjuk tu linutjuk na venan a malap a tequng. qaw mayatucu “ aminanga! aminanga! malutjuk a aicu a ti venan ” aya. qaw sa nakemirimu a lemaing a sema gade. lja'ua, drikitj a kula nimadju, ini

pa'alaiing ta venan. qaw sa cemikelanga tjumaq, masituazuanga, masutequnganga lutjuk, tu bulabulay ta na'isumalji.

qaw azua ti venan, uzaianga tequng a tjajja bulayan. sa napuricing anan a uta.

masituazuanga sipapungadananga nu'acaucau a lutjuk tu ti “ lutjuk ” malucu siniaya.

鹿角的來源傳說

兔子和鹿是很要好的朋友，那時鹿頭上沒有角，而兔子有十分漂亮的角。

一天，鹿說：「你的角真漂亮，借給我一會好嗎？」

兔子說：「當然可以。」摘下頭上的角借給了鹿。鹿接過角立刻戴在頭上，說：「現在我戴著角去爬對面的那座山。戴著合不合適，你從這兒瞧瞧。」說完就一溜煙地爬到對面的那座山，轉眼就無影無蹤。

兔子心想：「他一會兒就會回來的。」但左等右等，始終不見鹿回來，便大聲喊說：「快點回來！」但鹿最終還是沒有回來。

兔子這才想到鹿騙走了角，說：「完了！鹿這個混蛋！」他急忙去山上追，但是腿腳短小，根本追不上鹿，只好回去。

兔子失去了寶貴的角。而鹿有了十分漂亮的角，人們給兔子起了個名字叫做 lutjuk，表示傻瓜的意思。

patagilj nua cemelalaq

kasicuayan izua za macidilj a kina a nakemacu tuazua marekaka
vavayan katua uqaljai i vavua a masengsengseng.

azua vavayan nasemevalj tuazua kakauqaljai ka masengsengseng azua.

manu azua kakavavayan qivu tuazua kina, “ tutuanan a ku kaka ”.

ljakua marimu azua kina tua sengesengan, inika temutu tuazua. kaka,
kiqaung azua kakavavayan, ljakua inika ljemaui azua kina

neka nusivalan nuazua kakavavayan, vaikanga sema vavau tua kasiv
sa senayan a meses azua kaka uqaljai.

manu lemgda a cemas tuazua ljingau nuazua vavayan a semenasenai,
manu salimsim a cemas.

sa sisusvalj timadju tuazua sinevalj a kaka uqaljai,sa pavai tuita sekam,
sa paseljenguaqi a pakataqed.

sa lapi nua cemas azua timadju a vavayan a pasa tjarivavau nua
cemas. ka masulem, lemgda azua kina tua qemauqaung nua uqaljai a

ljingau kipakirimu a semazua pacun.

manu amin azua pinaqeren itua sekam a uqaljai a qemauqaung, ikana
pacun tuazua vavayan.

manu patagilj a mavarun azua kina, kipakim a penalivuljan tjaimadju a
vavayan. kipakiman patua masulem, ljakua inika namakadjumak.

vaikanga pasaumaq azua kina, sa pasemalavi azua kama taicu a
sengesengan, mavarun aravac tiamadju, sa ikamakatezeng pasa qemaung.

kasipakapitjulj a qadau, manu semaumaq azua vavayan, ljakua timadju
nameqacanga, saka namebulai anga.

ka pacun a kama tjaimadju, inika kemeljang tu naljaima vavayan a
aljak, manu kivadaq, “ na kemasinu sun? ”

azua aljak si pasemalau azua sinatjarivavavan a pinakacuan tuazua
aljak si pasemalau azua sinatjarivavavan a pinakacuan tua kama nimadju.

qivu timadju, “ tiaken namasan aljak anga nua cemas, tiaken inikanga
tjemaza tuaicu a tapau. ” timadju nakemakezeng tu inika kiljau kiadjuq.
amin a kiqaung tua matjaljaljak tu pavayan timadju tu tjelu a vat a vaqu. sa
qivu, “ saljinganga tu vaikanga ken, ku kacuin tu ku sitjugut, nu kivaqu aken
muri ku paisuin, sa muri izua zung a zemaing ”.

打雷的由來

以前有位母親帶著兒女在田裡工作。

母親工作時由姐姐背著弟弟。弟弟哭了，姐姐請母親給弟弟餵奶，可是母親工作忙，姐姐一再請求母親還是不答應。姐姐只好爬到樹上唱歌哄弟弟。

天神聽到姊姊唱歌，覺得她很可憐，就把弟弟放下來，給他一張草蓆，讓他安穩的睡覺，然後把姐姐接到天上去。

傍晚，母親聽到弟弟的哭聲，趕緊過去看。只見弟弟在草蓆上哭，卻沒看到女兒。母親到處找姐姐，天黑了還是找不著。

七天後姊姊回到家裡，但她已經長大，而且變得很漂亮。父親不知道她是誰家女兒，就問：「妳哪裡來的？」。

姊姊把升天的經過告訴父親。她說：「我已經是神的女兒了，我不能住在這裡」。她請父母給她三粒小米。

她說：「我回到天上會種植，等小米長成，我會搗糝我的小米，當我搗小米時，將會有雷聲作響。」